

Kráľova Lehota

Obecný časopis

December 2015

Číslo 3

Ročník 11

Či majú niektorí ľudia šťastie, keď sa im za rodisko ponúka taká krása, aká je daná tejto malebnej dedinke. Ako svibový prútik dlhá a tenká dolina, husté obrvy lesov si ju ako oko v hlave chránia pred zlými vetriskami.

V diaľke zapískal vlak, aby o chvíľu vyložil na zem šťastlivcov, ktorí sa sem deň čo deň môžu vrátiť. Príroda keď rozdávala svetu krásu, v tomto kraji si musela hlboko siahnúť do kešene. Ešte aj sútok dvoch Váhov mu vložila do vienka.

I. Machala, 1983

Vážení spoluobčania,

Ďalší rok nám ubehol ani sme sa nenazdali a už je pred nami obdobie vianočných sviatkov naplnených pokojom, láskou, ohľadupnosťou a toleranciou k svojim najbližším, rodine, priateľom, ale aj ku všetkým, ktorých v tomto výnimočnom adventnom období stretávame. Zachovajme si posvätnú úctu k týmto sviatkom pokoja, lásky a porozumenia.

Vážení spoluobčania, milí priatelia,

chcem Vám cestou nášho obecného časopisu zaželať radostné, pokojné a nerušené prežitie vianočných sviatkov v kruhu svojich najbližších.

Zároveň Vám prajem požehnaný a úspešný Nový rok 2016, plný pevného zdravia, rodinného šťastia, pracovných i osobných úspechov, tolerance a ľudského porozumenia.

Vladimír Kaprání, starosta obce

Drahí bratia a sestry, milí priatelia,

Vianoce sú najkrajšími sviatkami v roku. Tešia sa na ne deti aj dospelí. Aj keď ich príchodu neraz predchádza veľký zhon, počas tých pár sviatočných dní sa predsa len na chvíľu zastavíme, zabudneme na bežné starosti a tešíme sa, že môžeme byť so svojimi rodinami, prežívať chvíle pohody, lásky a vzájomného porozumenia.

Vianoce sú však predovšetkým kresťanskými sviatkami a pripomínajú nám ten najväčší dar, ktorý sme dostali v betlehemskom dieťaťi. Jeho príchodom do nášho sveta sa vyplnili slová starozmluvného proroka Izaiáša: „*Lebo dieťa sa nám narodilo, syn nám je daný, na jeho pleciach spočínne kniežatstvo, jeho meno bude: Predivný radca, Mocný Boh, Otec večnosti, Knieža pokoja.*“ Iz 9,5

Na prvé Vianoce dal Boh svetu svojho Syna. Aj dnes potrebujeme tento dar nebies. Rovnako jednotlivci, ako aj celý svet. Ľudstvo sa totiž zmieta v rozličných obavách, násilnostiach, vojnách. Neistota sa šíri okolo nás a oberá nás o tak potrebný pokoj. Narodený Spasiteľ nám túto vzácnu hodnotu pokoja ponúka. Zdarma. Stačí prijať Ho vierou. Otvoriť svoje domácnosti, aj svoje srdcia a prijať Toho, bez Ktorého by Vianoce neboli Vianocami. Boží Syn – Predivný radca, Darca večnosti, Knieža pokoja zaslubuje: „*Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam, nie ako svet dáva, vám ja dávam. Nech sa vám nermúti srdce a nestraňuje.*“ J 14,27

Prajem Vám, aby ste počas tohtoročných Vianočných sviatkov dokázali naplno precítiť Božiu lásku, ktorá sa ku nám skláňa v narodenom Spasiteľovi. Nech táto Jeho láska určuje aj naše vzájomné medziľudské vzťahy a naplní naše srdcia pokojom, ktorý prevyšuje každý rozum.

Milostiplné Vianočné sviatky a Nový rok prežitý pri dobrom zdraví a hojnom Božom požehnaní Vám zo srdca želá

Mgr. Viera Mosná, evanjelická farárka

A vlastní ho neprijali /Jn 1,11/

Jedna vianočná báseň hovorí: "Ó, ľudia nevďační, pre svojho Krista nemáte miesta. Prišiel vám zaistiť stratený raj - vy ste mu však dali chliev - staj!"

Ľudstvo ako celok sa veru nevytiahol ... Tisíce rokov ho očakávali, a keď prišiel, nebolo preň voľného miesta. Všetko bolo obsadené ... Poslali sme ho za mesto, na to najšpinavejšie miesto. Najčistejší Boží sa narodil v maštali, v opravdivej maštali, nie v takej, ako ju maľujú maliari či umelci, akoby sa hanbili, že Bohu sme pripravili takéto privítanie v biede a špine. Leží tam na slame, vo válove ako stála obžaloba ľudskej tvrdosti a bezcitnosti. Tak sa správal človek k Božiemu Synovi. Povieme si, to vtedy sa tak zachovali, to my by sme neurobili ... Určite? Čo keby nám tak večer zaklopali na dvere dvaja počestní s prosbou o nocľah, chudobní a ešte k tomu žena v požehnanom stave a neboli by dopravné prostriedky? Či by neboli mnohé výhovorky, nešli by tí počestní z domu do domu a neskončili by niekde za dedinou? V prepychových izbách, u ľudí s chladným srdcom, by miesta nebolo.

Bezpečným ukazovateľom toho, koľko by bolo miesta pre Ježiša, Máriu a Jozefa v našich príbytkoch, je, koľko je pre nich rezervovaného v našich srdciach. A to naše srdce je veru často preplnené inými vecami. Je tam toľko rôznych osôb, vecí, záujmov a túžob, že pre zrod Božieho Dieťaťa už niet miesta, a keď, tak nanajvýš na okraji, periférii srdca.

Betlehemska bytová kríza nepostihla malého Ježiša len raz. Trpí ňou v nás, v našich srdciach prepchanými svetskými túžbami, mamonou, konzumom a hedonizmom. A tak sú srdcia pre Krista zamknuté, preňho zase niet miesta. Ako hovorí báseň: „Hmota, mamona, rozkoš — svet láka — darmo Kristus u dvier ľudských srdce čaká.“

A tak sme často prichádzali už toľké Vianoce k Ježiškovi so svojimi milými zvykmi, folklórom, aj sme si zaspievali, čo treba vybavili a šli sme ďalej starými cestami a vlastne sme neraz zabudli, prečo ten Ježiško prišiel. Ak ako božský Lekár prišiel uzdraviť ťažkého pacienta z pýchy, sebeckva

a všetkej zloby. Prišiel učiť ľudstvo láske, pokore, pravde. Prišiel pretvárať ľudské srdcia, aby dokázali milovať, slúžiť a odpúšťať. Od jeho narodenia začína nový vek. — Túto šancu nesmieme prepáť!

Ako hovorí Shäffer: Keby sa aj tisícokrát narodil v Betleheme, a nenarodil by sa v našich srdciach, nič by to pre nás nebolo platné." To nedovoľme! Otvorme svoje srdcia pre zrod Božej lásky, aby Ježiš a jeho učenie našlo živnú pôdu pre rast tých najkrajších ľudských vlastností.

Poskytni nám, Ježišu, veľa vianočných darov — hlavne lásku, pokoj, pravú radosť!

Spoveď pred Vianocami

Na Narodenie Krista a predovšetkým jeho príchod do nášho srdca sa máme pripraviť aj dobrou svätou spoveďou.

V našej farnosti bude svätá spoveď vo farskom kostole Všetkých svätých v Hybiach dňa 19.12.2015 od 10.00 - 10.30 hod., v Kráľovej Lehote od 10.45 – 11.15 hod.

Poriadok svätých omší počas Vianočných sviatkov

24.12.2015	Štvrtok	24.00 hod. Hybe
25.12.2015	Piatok	10.15 hod.
26.12.2015	Sobota	10.00 hod.
27.12.2015	Nedeľa	10.00 hod.
29.12.2015	Utorok	17.00 hod.
01.01.2016	Piatok	10.15 hod.
03.01.2016	Nedeľa	10.00 hod.

Radostné vianočné sviatky, prežívané predovšetkým v kruhu rodiny a milostiplný, požehnaný nový rok zo srdca všetkým praje a vyprosuje

*ThDr. PaedDr. PhDr. František Kočibal, PhD.
farár Rímskokatolíckej farnosti Hybe*

Zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva

U z n e s e n i e číslo 36/2015

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 29.10.2015

k bodu 2. Kontrola plnenia prijatých uznesení

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. k o n š t a t u j e, ž e

- uznesenia čís. 26/2015 až 34/2015 z Obecného zastupiteľstva konaného dňa 17.08.2015 boli splnené a uznesenie čís. 35/2015 z Obecného zastupiteľstva konaného dňa 17.08.2015 sa bude plniť priebežne

U z n e s e n i e číslo 37/2015

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 29.10.2015

k bodu 3. Schválenie Rokovacieho poriadku Obecného zastupiteľstva Obce Kráľova Lehota

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. s c h v a ľ u j e

- Rokovací poriadok Obecného zastupiteľstva Obce Kráľova Lehota

U z n e s e n i e číslo 38/2015

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 29.10.2015

k bodu 4. Schválenie Štatútu Obce Kráľova Lehota

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. s c h v a ľ u j e

- Štatút Obce Kráľova Lehota

U z n e s e n i e číslo 39/2015

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 29.10.2015
k bodu 5. Schválenie Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu,
ktorý bol zverený Obci Kráľova Lehota

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. s c h v a ľ u j e**

1. Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom, ktorý bol zverený Obci Kráľova Lehota

U z n e s e n i e číslo 40/2015

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 29.10.2015
k bodu 6. Správa z vykonanej kontrolky základných vnútorných predpisov Obce Kráľova Lehota
hlavnou kontrolórkou obce

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. b e r i e n a v e d o m i e**

1. Správu z vykonanej kontroly základných vnútorných predpisov Obce Kráľova Lehota
hlavnou kontrolórkou obce

U z n e s e n i e číslo 41/2015

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 29.10.2015
k bodu 7. Informácia o zrealizovaných stavebných projektoch v obci v roku 2015, ich
financovaní a priebežnom vyúčtovaní

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. b e r i e n a v e d o m i e**

1. informáciu o zrealizovaných stavebných projektoch v obci v roku 2015, ich financovaní
a priebežnom vyúčtovaní
 - Dostavba splaškovej kanalizácie Kráľova Lehota o celkovom náklade 64.071,09 €
 - MK Kráľova Lehota – koniec obce, živičný asfaltový kryt o náklade 25.130,36 €

U z n e s e n i e číslo 42/2015

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 29.10.2015
k bodu 8. Informácia o podaných žiadostiach obce za účelom poskytnutia dotácií pre rok 2016

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. b e r i e n a v e d o m i e**

1. informáciu o podaných žiadostiach obce za účelom poskytnutia dotácií pre rok 2016
 - Zníženie energetickej náročnosti KD a OcÚ Kráľova Lehota na Environmentálny
fond Bratislava o celkovom náklade 168.348,13 €

U z n e s e n i e číslo 43/2015

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 29.10.2015
k bodu 9. Príprava projektov pre Programovacie obdobie rokov 2014 – 2020 – zabezpečenie
zamerania a vypracovania projektovej dokumentácie „MK Magdolína skala s rekonštrukciou
chodníkov“

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. s c h v a ľ u j e**

1. prípravu projektov pre Programovacie obdobie rokov 2014 – 2020 – zabezpečenie
zamerania výškopisu a polohopisu a vypracovanie projektovej dokumentácie
„MK Magdolína skala s rekonštrukciou chodníkov a časti verejného osvetlenia“

Hlasovanie poslancov za uznesenie č. 36/2015 až 43/2015

za uznesenie:	5 poslancov	(Mgr. Anna Cerovská, František Juha, Mária Lehotská, Zdenko Lehotský, Jozef Lesák)
proti uzneseniu:	0 poslancov	
zdržali sa hlasovania:	0 poslancov	Starosta obce: Vladimír Kaprání

Rozvoj obce**Aktivačná činnosť**

Práce v našej obci v období september - december 2015, vzhľadom k tomu, že bolo pekné a dobré počasie, boli zamerané na čistenie a natieranie zhrdzaveného oceľového oplotenia cintorína zo strany od dvora Poľnohospodárskeho družstva AGRIA, a.s. sivou farbou.

Následne sme sa ešte pred pamiatkou zosnulých pustili do hrabania lístia na celom cintoríne, pred pomníkom padlých, v dolnej i hornej záhrade materskej školy, v úseku od obchodu COOP Jednota, popri kostole až po cintorín. Nahromadené sme lístie odviezli na kompostovanie.

Pozametali a vyčistili sa prídlažby vedľa chodníka a miestnej komunikácie (MK) v starej časti obce aj v smere na Huty, taktiež na MK popri ihrisku a na Magdolinu skalu.

Priebežne po dažďoch, podľa potreby sa štrkovým materiálom dosýpala sadnutá ryha po vybudovanej splaškovej kanalizácii v ulici Potok.

Od usadenín sa vyčistil kanál od Pohostinstva u Čima popri št. ceste až po železničné stavadlo (napojenie do rieky Váh), priebežne podľa potreby sa čistili vpuste a šachty od križovatky pri obchode COOP Jednota až po urbársky dom. Dopĺňalo sa palivové drevo do kotolne materskej školy.

V sobotu 28. novembra 2015 v popoludňajších hodinách začalo snežiť a do noci napadlo do 10 cm snehu, ktorý sme traktorovou radlicou v ranných nedeľných hodinách odhrnuli na krajinu vozovky. Zároveň aj zamestnanci obce vyčistili a odhrnuli sneh od vstupu do obchodov, škôlky, kostola a chodníky v centre obce.

V súčasnosti tieto práce vykonávajú 5 pracovníci, z toho Vladimír Poliak a Janka Lehotská sú zamestnancami obce. Následne

obec v zmysle zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov podľa ustanovenia § 52a uzatvorila s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš dohodu a prijala na 20 hod./týždenne od 19.10.2015 do 31.03.2016 pracovníka Lukáša Mrliana. Taktiež podľa § 54 sme od 1.11.2015 na dobu 6 mesiacov prijali na pracovný čas 37,5 hod./týždeň dvoch pracovníkov Jelu Kokavcovú a Tibora Polhoša ml. so spoluúčasťou financovania príspevku obcou vo výške 5%.

Miestna komunikácia Kráľova Lehota – koniec obce

Po dostavbe splaškovej kanalizácie v ulici Potok bola pripravená a zrealizovaná súvislá úprava živичného asfaltového krytu hrúbky 6 cm, v úseku rod. dom Jána Vrlíka – prvý závoz (napojenie na št. cestu III/07201 vedúcu do Svarína).

Akcia bola realizovaná na základe poskytnutého finančného príspevku z mimoriadneho fondu Lesov SR, š.p., Banská Bystrica vo výške 22.212,00 €.

Dodávateľ stavebných prác Cestné stavby Liptovský Mikuláš, spol. s r.o. predmetnú akciu zrealizoval na základe verejného obstarávania a predloženej najnižšej cenovej ponuky a uzatvorenej Zmluvy o dielo č. 121 034/2015 zo dňa 27.08.2015 v termíne od 28.09.2015 do 02.10.2015 v sume 25.130,36 € vrátane DPH, spoluúčasť obce bola vo výške 2.918,36 €.

Práce boli zrealizované vo veľmi dobrej kvalite a týmto bol zrekonštruovaný a upravený celý prietiah miestnej komunikácie v časti stará dedina od vstupu v celkovej dĺžke viac ako 1 km.

Pre nastávajúce obdobie rokov a podľa možnosti získania finančných prostriedkov by sme chceli realizovať pokládku živичného krytu na ulici Potok a pre zabezpečenie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ začíname pripravovať „Rekonštrukciu MK, chodníkov a časti verejného osvetlenia Magdolina skala“ od napojenia zo št. cesty III/07201 popri ihrisku.

V súčasnom období zabezpečujeme majetkoprávne vysporiadanie pozemkov pod jestvujúcou MK od napojenia zo št. cesty po radovku (Valér Mrlian), zameranie polohopisu a výškopisu a následné vypracovanie projektovej dokumentácie.

Kanalizácia a čistička odpadových vôd (ČOV) Kráľova Lehota

S výstavbou splaškovej kanalizácie a ČOV I. etapa sa po zabezpečení predprojektovej prípravy a projektovej dokumentácie v roku 1996 a výbere zhotoviteľa diela začalo v roku 1998.

Generálnym projektantom stavby bol Ing. Juraj Vavro, Inžiniering, Liptovský Mikuláš a dodávateľom stavebných prác na celú výstavbu bola na základe verejného obstarávania vybratá firma Slovenské inžiniersko priemyslové stavby, spol. s r.o., Liptovský Hrádok.

V rokoch 1998 až 2002 boli začaté a ukončené stavebné práce a zabudovaná technológia na ČOV I. etapa (pri vodnom toku Bocianka) a stoková sieť vetva A od ČOV po šachtu Š14 (odbočka k ihrisku), vetva B a vetva B1 od napojenia na Š14 v smere k radovým domom a bytovým objektom na Magdolinej skale.

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote na svojom zasadnutí konanom dňa 12.11.2010, uznesením č. 5/2010, schválilo odpredaj infraštruktúrneho majetku obce vybudovanej splaškovej kanalizácie a ČOV Kráľova Lehota Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Liptovský Mikuláš vo finančnej hodnote, ktorú do nej investovala obec.

Kúpna zmluva 368/2010 uzatvorená podľa ustanovení §409 a následne zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov zo dňa 10.12.2010 a jednotlivé splátky boli dohodnuté v súlade s pravidlami pre realizáciu a odkupovanie infraštruktúrneho majetku v podmienkach kupujúceho s dobou splácania 6 rokov.

Následne po dobudovaní splaškovej kanalizácie od rod. domu Jána Vrlíka do ulice Potok po penzión Karolíka bol uznesením obecného zastupiteľstva číslo 34/2015 zo dňa 17.08.2015 schválený odpredaj vodnej stavby – infraštruktúrneho majetku kanalizácie za celkovú kúpnu cenu, ktorú do stavby investovala obec v zmysle kúpnej zmluvy 170/2015 zo dňa 20.10.2015 a v súlade s pravidlami pre realizáciu a odkupovanie infraštruktúrneho majetku LVS, a.s. Liptovský Mikuláš s dobou splácania 6 rokov.

Dostavbou splaškovej kanalizácie v roku 2015 je vybudovaná kanalizácia v celej obci Kráľova Lehota.

V tabuľke je prehľad výstavby splaškovej kanalizácie podľa jednotlivých rokov a spôsob jej financovania

Vladimír Kaprini

Výstavba splaškovej kanalizácie v Obci Kráľova Lehota					
Rok	Vetva, úsek, miesto od - do	Vybudované kanalizačné potrubie (m)	Poskytnutá finančná dotácia (Eur)	Spoluúčasť obce (Eur)	Celkom finančný náklad
1998 - 2002	ČOV - I. etapa (pri toku Bocianka •Stavebná časť, Technológia komplet	-	-	67 397,00	67 397,00
1998 - 2002	Vetva A, B, B1 •Od ČOV - po križovat. odbočka ihrisko •Radová výstavba, bytovky Magdolína skala Š1 – Š14; Š49 – Š58	262,0 360,0	33 194,00	73 791,00	106 985,00
2004	Vetva A •Križovatka, odb. ihrisko - smer Stará dedina po odb. Nová ulica Š14 – Š27	340,0	66 388,00	3 417,00	69 805,00
2005	Vetva C, D (zmena trasy) •Ulica popri Rómoch •Zmena trasy Karpátýová •Nová ulica J. Német - D. Brezina Š19 – Š 63; Š24 – zmena 2 Š 69 - 74	123,00 92,00 166,00	66 388,00	3 320,00	69 708,00
2006	Vetva D, D1, A •Nová ulica - smer bytovky •J. Német - M. Lorenčík •Odbočka Nová ulica – križovatka D. Španko Š72 – Š74; Š68 – Š80; Š27 – Š31	100,00 309,00 135,00	92 943,00	4 764,00	97 707,00
2007	Vetva A, E, E1 •Križovatka D. Španko - križovatka COOP Jednota •COOP Jednota - urbársky dom •Odb. mat. škola - M. Brtňák Š31 – Š38; Š81 – Š91, Š83 – Š95	245,00 329,00 153,00	122 818,00	7 758,00	130 576,00
2008	Vetva A •Križovatka COOP Jednota - rod. dom J. Vrlíka Š38 – Š50	467,00	75 383,00	8 494,00	83 877,00
2008	ČOV - II. etapa •Stavebná časť •Technologická časť	-	90 587,00	-	90 587,00
2015	Dostavba splaš. kanalizácie Vetva A •Rod. dom J. Vrlíka - ulica Potok penzión Karolík Š0 – Š17	548,00	-	64 071,00	64 071,00
Spolu:		3 629,00	547 701,00	233 012,00	780 713,00

Zo života obce

Nový školský rok v materskej škole

V novom školskom roku 2015/2016 Materskú školu v Kráľovej Lehote navštevuje 30 detí. Z celkového počtu je 17 detí z Kráľovej Lehoty, 7 detí z Malužinej, 3 deti z Nižnej Boce, 2 deti z Vyšnej Boce a jedno dieťa z Východnej.

Deti sú rozdelené do dvoch tried podľa veku. V prvej triede je 12 detí vo veku od dvoch do troch rokov. Druhú triedu navštevuje 18 detí vo veku od štyroch do šiestich rokov.

September sme odštartovali v novom zložení. Predškolákov, z ktorých sú už dnes prváci, vystriedali nové deti, ktoré sa na prostredie a život v materskej škole adaptovali pomerne rýchlo. Našli si tu nových kamarátov, zvykli si na pravidelný režim dňa a veľmi dobre si osvojujú aj pravidlá spolunažívania v kolektíve, čo je pre „jedináčikov“, ktorých je medzi mladšími deťmi naozaj dosť, naozaj ťažké. Aj v kolektíve zamestnancov nastali zmeny a od septembra v našej materskej škole pracujú dve nové pani učiteľky a to Bc. Renáta Kováčová a Mgr. Zuzana Juhová, zastupujúca p. Piovarčiovú a tiež pán Strapoň, ktorý zastupuje nášho kuriča pána Lesáka.

Aby sme deťom adaptáciu na materskú školu čo najviac uľahčili, pozvali sme medzi nás pani Annu Vlčekovú so svojimi rekvizitami a dobrými nápadiami pre „Múzadielko“. Bolo to interaktívne divadlo zamerané na osvojovanie si vedomostí o priestorovom tvare guľe v akejkoľvek podobe. Guľa je lopta, guľa je snehová guľa, naša hlava, Zem, Slnko, ba aj bubliny z bublifuku. Deti sa priamo zapojili do hier s rôznymi guľami. Videli, skúsili si, ako sa guľa chová v niektorých podmienkach a na niektorých situáciách sa schuti zasmiali. „Peniaze, lakomosť a chamtivosť vedú mnohým oči zaslepiť“. To sa však nevypláca!“ Takéto poučenie pre nás pripravila kráľovná všetkých vôd – Zlatá rybka. S týmto veselým, ale najmä poučným bábkovo-činnoherným predstavením nás v októbri navštívilo Divadlo zo šuflíka. Hoci pôvodne sa rozprávka odohráva v Rusku, Dominika a Ad'ka ju posadili do slovenského prostredia. Presunuli sme sa do histórie, do obdobia našich prastarých či praprastarých mám, keď sa nite priadli na kolovrátku a bielizeň sa prala v korýtku. Rozprávka, obohatená nielen o etnologické prvky, ale aj o interaktivitu, či autorskú hudbu s pesničkami, sa nie len deťom, ale aj nám /pani učiteľkám/ veľmi páčila!

Naokoľko tohtoročná jeseň bola teplá a slnečná, mali

Deti svojich „starkých“ potešili hudobno-dramatickým pásmom, s ktorým vystúpili aj v kultúrnom dome na posedení miestnych dôchodcov.

Vážení občania, dovoľte mi, aby som Vám v mene všetkých detí a zamestnancov materskej školy popriala pokojné a láskyplné Vianoce a do nového roka Vám želáme, nech sa všetko v dobré obráti a nič zlé sa už nevráti, nech máte samé šťastné dni.

Zuzana Jurčová, riaditeľka MŠ

Návšteva z družobnej obce Kráľova Lhota v našej obci

Od roku 2008 je zvykom, že raz za rok sa spoločne stretnú predstavitelia našej obce s predstaviteľmi družobnej obce Kráľovej Lhoty z ČR. Tento rok sme priateľov z Kráľovej Lhoty privítali v našej obci vo štvrtok 2. októbra 2015 v podvečer na obecnom úrade. Na návštevu prišiel starosta obce Jiří Novák, zástupkyňa starostu Mgr. Klára Malá, poslanci Alica Kašparová a Vlastimil Zemánek. Po krátkom občerstvení a zápise do obecnej pamätnej knihy sme išli na spoločnú večeru do penziónu Larion, kde boli hostia počas celej návštevy ubytovaní.

Výlet na Chopok

V piatok ráno po raňajkách sme im ukázali našu obec, navštívili materskú školu a miestny cintorín a vybrali sme sa na výlet na druhý najvyšší vrchol Nízkych Tatier – Chopok (2024 m n.m.). Výletu sa za našu obec zúčastnili starosta obce Vladimír Kaprini, pracovníčka OcÚ Mgr. Erika Šteučeková, zástupca starostu Zdenko Lehotský a poslanci Jozef Lesák a Mária Lehotská. Sedačkovou lanovkou sme sa presunuli z Bielej Púte do Jasnej, z Jasnej na Priehybu sme sa vyviezli Twinlinerom (tzv. Lienkou) a vzápätí z Priehyby na Chopok nás vyviezla kabínková lanovka Funitel. Celý deň nás sprevádzalo slnečné počasie a výhľad na okolité kopce Nízkych Tatier, aj na vrcholy Vysokých a Západných Tatier bol krásny. Na vrchole Chopku sme sa zdržali len krátko, bolo tam veľa turistov a všetci chceli vystúpiť ku krížu, ktorý je umiestnený na vrchole. Nachádza sa tam aj smerovník svetových miest s kilometrovníkom. V reštaurácii Rotunda, ktorá sa nachádza priamo na vrchu, sme si trochu posedeli a oddýchli pri káve a čaji. Vybrali sme sa na južnú stranu sedačkovou lanovkou, ktorá nás zviezla z Chopku na Srdiečko. Tam sme sa tiež len krátko zdržali, lebo čas rýchlo letel. Absolvovali

sme cestu lanovkami cez Chopok naspäť na Bielu Púť, kde sme mali zaparkované auto. Odtiaľ naša cesta viedla do Liptovského Mikuláša, kde sme si v Slovenskej reštaurácii dali neskorý obed. Do Kráľovej Lehoty sme sa vrátili o piatej podvečer. Mierne unavení z výletu sme mali dve hodiny

na oddych a prípravu na slávnostné posedenie s našimi priateľmi a predstaviteľmi našej obce v penzióne Larion. Na posedení sa prihovoral starosta družobnej obce Jirko Novák a náš starosta Vladimír Kaprín. Porozprávali nám o problémoch, ktoré ani ich neobchádzajú pri výkone verejnej správy a vymenili sme si navzájom skúsenosti pri ich riešení. Nálada pri pečenom prasiatku bola vynikajúca a tak sme vydržali spolu až do skorých ranných hodín.

Výlet do Pienin v Belianskych Tatrách

Spolu s našimi priateľmi sme starosta obce Vladimír Kaprín, poslanec Jozef Lesák, pracovníčka OcÚ Dagmar Žišková, riaditeľka MŠ Zuzana Jurčová a šofér Pavel Lehotský ml., mali v sobotu na programe splav Dunajca. Z Kráľovej Lehoty sme odišli ráno o deviatej a okolo trištvрте na jedenásť sme boli v Červenom Kláštore. Splav sme mali rezervovaný na jedenástu hodinu.

Splavovali sme všetci spoločne na jednej drevenej plti, ktorú vpredu ovládal jeden pltník a druhý pltník vzadu mal na starosti rovnováhu plte. Plťou sme sa

viezli 9 km z Červeného Kláštora do Lesnice jeden a pol hodiny. Dunajec je pohraničná rieka medzi Slovenskom a Poľskom a objíma strmé brlá Pienin, ktoré sme videli a obdivovali v ich plnej krásе aj s majestátnymi poľskými Troma korunami. Prišlo nám počasie a zohrievali nás príjemné jesenné lúče. Pltník nám splav spestril rozprávaním historiek o vzniku niektorých bráľ v Pieninách, o kláštore, ktorý obýval aj bájný letec a botanik Cyprián. Rozprával nám aj o histórii a súčasnosti pltníctva, tiež o samotnom

Dunajci, ktorý si svojim dravým prúdom vyhĺbil krásny kaňon v nádhernej prírodnej scenérii Pieninského národného parku. Po splave v Lesnici sme prešli asi 800 m pešo k chate Pieniny Lesnica, kde sme sa občerstvili aj naobedovali a posedeli pri družnej debaťe. O príjemnú atmosféru sa postarala goralská muzika.

Z Lesnice sme sa vrátili späť do Červeného Kláštora ku zaparkovanému autu a vrátili sme sa späť do Kráľovej Lehoty. V podvečerných hodinách sme spoločne navštívili pamätne izby Kristy Bendovej a Oldricha Bendu na železničnej stanici v Kráľovej Lehote, kde sa naši českí priatelia podpísali do pamätných kroník. Po celodennom výlete sme si dopriali kávu a čaj v penzióne Larion v Kráľovej Lehote a tým sme sobotný deň ukončili.

V nedeľu dopoludnia sme sa s našimi priateľmi rozlúčili na obecnom úrade pri káve a vymenili sme si navzájom darčkové tašky. Priatelia z Kráľovej Lhoty nám poďakovali za srdečne prijatie a príjemné chvíle strávené u nás a dostali sme od nich pozvanie na návštevu Kráľovej Lhoty v roku 2016.

Mgr. Erika Šteučeková, Dagmar Žišková

Posedenie s dôchodcami

Október je symbolom jesene, kedy príroda naberá na svojej kráse plnosťou rozmanitých farieb. Je ako dôchodkový vek – jeseň života, životné obdobie, ktoré so sebou prináša dozrievanie múdrosti, skúsenosti, ale aj radosti a bolesti. Preto je práve mesiac október na celom svete „Mesiacom úcty k starším“.

V nedeľu 22. novembra 2015 sme si aj my v našej obci pripomenuli „Mesiac úcty k starším“ a pozvali sme našich občanov, ktorí dovŕšili 60 rokov života a starších ako 65 ročných na posedenie, ktoré bolo pripravené v sále kultúrneho domu. Pri zápise do pamätnej knihy dostali obálku s finančným príspevkom.

Program otvorila Zuzana Jurčová básňou, hostí privítala Erika Šteučeková a slávnostne sa dôchodcom prihovoril starosta obce.

O program sa postarali, ako už býva zvykom, deti z materskej školy pod vedením riaditeľky Zuzany Jurčovej a učiteliek Zuzany Juhovej a Renáty Kováčovej. V programe nechýbal ani náš evanjelický spevokol a krátkym milým slovom sa dôchodcom prihovorila evanjelická pani fárarka Viera Mosná. Program ukončila Erika Šteučeková a nasledovalo pohostenie párkami, koláčikmi, minerálkou a vínom. Milan Mrlian spestril posedenie spevom a hraním na akordeóne.

Mgr. Erika Šteučeková

Príchod Mikuláša

V nedeľu popoludní 6. decembra 2015 v sále kultúrneho domu, ktorú zdobí krásne ozdobený vianočný stromček, privítali deti z našej obce Mikuláša a jeho pomocníka čerta. O mikulášske balíčky sa postaral tradične Obecný úrad v Kráľovej Lehotě a občerstvenie zabezpečil penzión Larion. Deti si balíčky vyslúžili básničkou alebo pesničkou. Deti poďakovali Mikulášovi a jeho pomocníkovi, že na nich ani tento rok nezabudol a pozvali ho opäť o rok, aby prišiel medzi ne. Potom si deti zatancovali pri veselých pesničkách a už teraz sa tešia na ďalšie stretnutie s Mikulášom.

Mgr. Erika Šteučeková

Uctili sme si pamiatku padlých vo svetových vojnách

11. novembra o 11 hod. a 11 minúte sa aj tohto roku rozozvučali zvony v našom kostole. Z podnetu Ústredia Jednoty dôchodcov Slovenska sa opäť niekoľko členov našej ZO JDS spolu s vedením našej obce, domácou pani farárkou a deťmi z materskej školy spolu so svojimi pani učiteľkami zišlo pri pamätníku obetiam I. a II. svetovej vojny, aby sme si položením venca ozdobeného červenými makmi a zapálením sviečok uctili pamiatku našich rodákov, ktorí padli v boji za našu slobodu. Naša spomienka patrila všetkým obetiam, ktorých životy vyhasli v dvoch svetových vojnách, ale aj v súčasných ozbrojených konfliktoch na celom svete.

Pre nás živých nech je plameň horiacich sviečok symbolom na ceste k pokoju a porozumeniu nielen medzi občanmi našej obce, ale aj medzi národmi celého sveta.

Ing. Blažena Mosná, predsedníčka ZO JDS

Na Pamiatku zosnulých

Vyhodnotenie jesennej časti futbalovej sezóny 2015/2016

Pri rekapitulácii jesennej časti účinkovania našich mužstiev v súťažiacich liptovského futbalového zväzu môžeme konštatovať, že kde sa jedno mužstvo rozbehlo na jednotku a udržalo štandard po celú jeseň, tak to druhé začalo katastrofálne, no po pár zápasoch sa to v hlavách hráčov zrovnalo a začali pracovať ako jeden tím a aj keď na konci, ale predsa získalo pár dôležitých bodov.

V prvom rade hovorím o mužstve žiakov, ktorí budú zimovať na druhom mieste so stratou dvoch bodov na vedúce Vavrišovo a ako jedno z dvoch mužstiev ešte neprehralo. Veľké poďakovanie patrí trénerovi P. Piovarčimu a jeho asistentom M. Konôpkovi a T. Piovarčimu.

Malý futbal, starší žiaci

		Z	V	R	P	Skóre	B	+/-
1	TJ Liptov Vavrišovo	7	5	2	0	44:5	17	5
2	FK Kráľova Lehota	7	4	3	0	45:5	15	3
3	OŠK Jamník	7	4	1	2	17:8	13	4
4	OŠK Svätý Kríž	7	4	0	3	21:15	12	3
5	TJ Sokol Beňadiková	7	2	1	4	11:24	7	-5
6	TJ Družstevník Vet. Poruba	7	2	1	4	7:38	7	-5
7	TJ Ďumbier Uhorská Ves	7	1	1	5	9:48	4	-5
8	TJ Štart Lipt. Ján	7	0	3	4	5:16	3	-6

3. B. trieda dospelí

		Z	V	R	P	Skóre	B	+/-
1	ŠK Kriváň Važec	13	13	0	0	61:8	39	21
2	TJ Tatran Hybe	14	9	1	4	23:17	28	4
3	TJ Ďumbier Uhorská Ves	13	8	2	3	34:16	26	5
4	TJ Družstevník Lipt. Trnovec	13	6	2	5	38:23	20	2
5	TJ Družstevník Vet. Poruba	14	4	4	6	27:33	16	-5
6	TJ Lipt. Ondrej	13	3	4	6	18:34	13	-8
7	ŠK Kriváň Lipt. Ondrašová	13	4	0	9	14:33	12	-6
8	FK Kráľova Lehota	14	4	0	10	24:49	12	-6
9	ŠK Demänová	13	1	1	11	16:48	4	-17

No a v druhom momente hovorím o mužstve mužov. Začiatok sezóny nás nezastihol v najlepšom, nechcem sa na nič vyhovárať, ale svoje zahrlo aj to, že nám napršalo do nosa po nádhernej jarnej časti, kde sme podávali neskutočné výkony, ďalším podnetom boli aj zranenia v kádri, kedy nám vypadli traja hráči zo základu. Po štyroch odohraných zápasoch a zisku nula bodov pri hrozivom skóre 3:22 sme uvažovali aj o odhlásení sa zo súťaže. Sadli sme si k tomu ako partia, ktorú baví futbal a potom sa rozhodlo: Futbal je hra zo srdca, nie pre mňa, ale pre ľudí, nie pre hádky, ale pre zábavu a radosť.

A potom to prišlo, štyri víťazstva v rade a mohlo byť aj piate, nebyť zahodenej šance v 88. minúte v Hybiach, ale aj tak koniec jesene nemal chybu.

A čo sa týka najhráča jesene, jednoznačne je ním nový kapitán mužstva Slavomír Marek. Pár slov pre tých čo to budú čítať: Ak si hráč hore hlavu. Ak si divák treba to vydržať. Ale aj tak Vám Ďakujeme.

Ivan Čimbora ml., predseda FK

Rôzne

Víťaz motokrosových pretekov

Prvé oficiálne motokrosové preteky BAMU endurocross usporiadala Slovenská motocyklová federácia v roku 2015 v športovom areáli v BTM Brezne – Lúčkach. Pretekov sa zúčastnilo 103 pretekárov, ktorí súťažili v 10 kategóriách (Profi 1, Profi 2, Junior do 85 cm, nad 85 cm, Veterán, Hobby, Amatér, Pitbike + 65 cm, Ženy a Historic) a v 6 kolách (22. marca, 25. apríla, 23. mája, 20. júna 25. júla

a finále 12. novembra). Jazdilo sa prevažne cez crossové pasáže, ale nechýbali ani prejazdy cez polená alebo kamene. V každom kole si každá trieda jazdcov odkrúžila 3 jazdy, ktoré trvali po 15 min.

Pretekov BAMU endurocross 2015 sa zúčastnil aj Jakub Trnka z Kráľovej Lehoty na motorke Suzuki 450, štartovné číslo 36. Napriek tomu, že na tréningovanie nemal žiadne špeciálne podmienky, v kategórii Amatér, v ktorej súťažilo 23 pretekárov, sa umiestnil na 1 mieste.

Motokros je najmilším koníčkom Jakuba Trnku. O motorky sa zaujímal už od detstva. Ako štrnásťročnému mu prvú motorku Pionier daroval otec, ktorý v ňom ešte viac prebudil túžbu a sen jazdiť a pretekať na terénnych motorkách.

Mgr. Mária Trnková

Čo je to triorigamy alebo: Čo asi neviete o dome číslo trinásť

Triorigamy je slovná hračka a zároveň názov značky, ktorú reprezentujú tri dlhoročné priateľky, Hanka, Scarlet a Petra. Už pár rokov sa venujeme rôznym druhom hand-made činností. Tak ako sa spolu delíme o radosti a starosti každodenného života, takisto sme si navzájom aj poradkyňami a kritičkami pri našej tvorbe. Každá z nás sa k nej dostala inak. Či už to bol pocit vytvoriť niečo vlastné alebo vyskúšať techniky, ktoré nás zaujali. Skúšali sme všeličo, ale nakoniec sa každá z nás vyprofilovala a tak Vám dnes predstavujeme maľovaný hodváb, štrikované a háčkové výrobky a šité šperky. Každý kúsok je originál, ktorý obohatí šatník alebo šperkovnicu. A kto teda sme?

Anna Červeňáková

Žije v Kráľovej Lehote, áno, tam oproti pošte a momentálne je na materskej dovolenke so svojim druhým synom. Jej kreativita a precíznosť je v tejto značke zastúpená maľovaným hodvábom. Na začiatku minulého roku investovala do rôznych štetcov a farieb, dreveného rámu a prvé maľované šatky boli na svete. Každá je pracne vytvoreným originálom, nakoľko táto technika zahŕňa presný postup niekoľkých krokov. Vzory si vymýšľa sama a kreslí voľnou rukou. Nie je preto možné namaľovať dva absolútne rovnaké obrazy. K maľovanému hodvábu pridala aj batikovaný v podobe pohodlných nákrčníkov. Okrem toho občas maľuje na hodváb aj detské obrazy a hodvábné nálevky na vankúše. V súčasnosti dáva prednosť moderným geometrickým vzorom, ale pracuje aj na základe želaní zákazníka.

Scarlet Piovarčiová

Vyštudovaná ekonómka žije a pôsobí v Liptovskom Hrádku. Jednou z jej záľub je háčkovanie a štrikovanie. Nájdete ju stále obklopenú vlnami a to nielen doma, v podstate sa bez vlny a háčika nepohne. Keďže pracuje ako účtovníčka, kde sa jej kreatívna povaha veľmi neprejavuje, háčkovaním sa snaží kompenzovať túžbu po tvorení a uplatnení fantázie. Do dielne triorigamy prispieva produktmi ako sú čiapky, šály, nákrčníky, rukavice, tašky, svetre, brošne, obaly na mobily či notebooky a veľa iných vecí. Každá z nich je jedinečný kus. Zbožňuje farby a drží sa hesla: Čím farebnejšie, tým lepšie! Sama si vymýšľa strihy, vytvára si rôzne farebnosti a stále robí niečo nové. Nemá rada návody a ako sama

hovorí, najradšej si všetko robí po svojom. Okrem samotnej výroby vlnených vecí v súčasnosti vedie kurz háčkovania pre začiatočníkov v Liptovskom Mikuláši.

Petra Feriancová Baldovičová

Vyštudovaná historička umenia žije so svojou rodinou v Liptovskom Hrádku. Momentálne je na tretej materskej dovolenke. Značke triorigamy dodáva správnu dávku exkluzivity výrobou ručne šitých šperkov. Učarovala jej technika freeform, ktorá je zaujímavá tým, že sa pri nej nepoužívajú takmer žiadne predlohy, všetko vychádza z nálady a schopnosti autora. Toto je presne to, čo jej najviac vyhovuje a pri tvorbe dodáva pocit slobody. Rada si totiž počká na finálny výsledok, o ktorom na začiatku ani netuší. Pri pohľade na náhrdelníky a náramky, ktoré vzniknú pod jej rukami, možno vidieť inšpiráciu v podmorských rastlinách či koraloch, kvetoch, prírodných útvaroch, všetkého čo okolo seba vidí. Jej šperk je umelecké dielo, ktoré je jedinečné, pretože ďalší totožný kus už nevznikne.

Milí Lehoľania, sme radi, ak sme Vás pri čítaní trochu vtiahli do nášho sveta, v ktorom neregistrujeme zlé správy, iba ak tie o počasí. Ak by ste niekedy potrebovali pekný darček pre svojich najbližších, nechajte sa inšpirovať výrobkami z dielne triorigamy, ktoré môžete nájsť na stránke www.triorigamy.sk a na www.facebook.com/triorigamy. Ceny, za aké ponúkame naše výrobky, sú rôzne a zahŕňajú náročnosť konkrétneho produktu, materiál a čas, ktorý strávime pri jeho výrobe. Sú porovnateľné s cenami značkového oblečenia, ktoré si mnohí z nás bežne kupujú. My ale navyše ponúkame originálne veci, ktoré budete vlastniť iba Vy alebo Vami obdarované osoby. Výsledky našej práce si môžete prezrieť aj naživo napríklad na Šikovních trhoch, ktoré sa pravidelne konajú na Liptove.

Z histórie obce

Stredoveké strážne hrádky na Vachtárovej II.

V marci 2014 som preskúmal homoľovitý kopec nachádzajúci sa na severovýchodnom okraji horského masívu Vachtárova, tam kde končí les a začína pole nazývané Kráľova. Už názov poľa Kráľova napovedá, že toto územie malo spojitosť so záujmami kráľa.

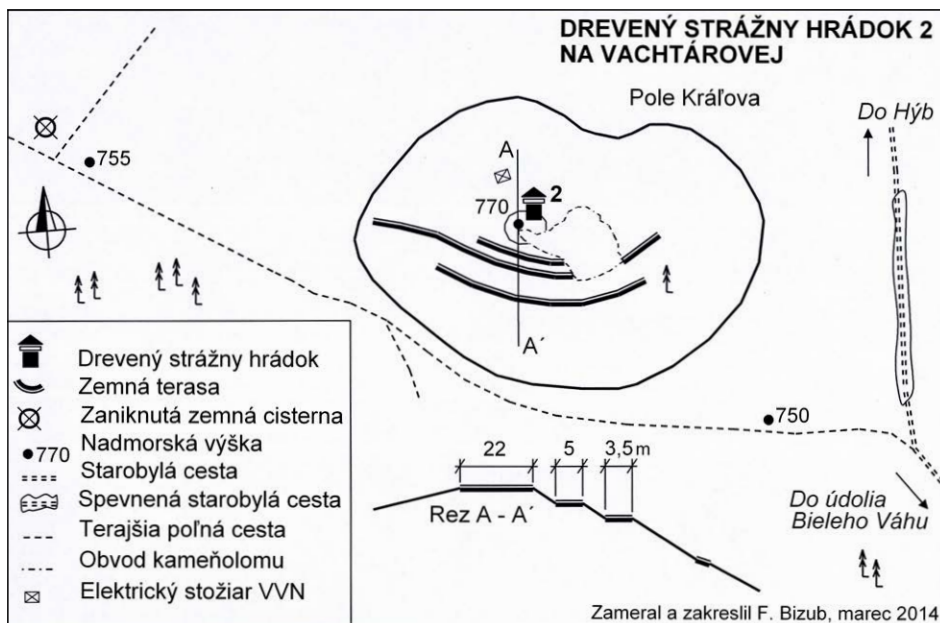
Vrchol kopca má nadmorskú výšku 770 m, dominuje okoliu a je z neho výhľad dookola. Oválny obvod kopca dolu na jeho úpätí je široký 205 - 250 m. Oválna vrchná plocha kopca je široká 22 - 45 m. Prevýšenie vrchnej plochy kopca je oproti jeho južnému úpätiu 20 m, oproti východnému a západnému úpätiu 10 m a oproti severnému úpätiu 5 m.

Naprieč po západnom až východnom svahu kopca sa tiahnu doteraz zachované tri zemné terasy. Horná terasa tiahnuca sa 2,5 m nižšie od vrchnej plochy kopca je 3,5 - 5 m široká a 75 m dlhá. Pôvodne bola dlhšia, ale jej východná časť je zničená ťažbou kameňa. Stredná terasa začína už na západnom úpäti kopca, čo naznačuje, že slúžila aj ako prístupová cesta na strážny kopec. Táto stredná terasa vedie 5 m nižšie hornej terasy a je 4,2 - 3,5 m široká a približne 220 m dlhá. Aj ona je vo východnej časti v dĺžke asi 40 m poškodená lámaním kameňa. V južnom svahu kopca

sú horná a stredná terasa zasekané do skál. Spodnú terasu, ktorá je okolo 180 m dlhá a tiahne sa približne 20 m popod strednou terasou, v teréne málo poznať, ale na satelitnej snímke je viditeľná.

Terasy nevykopalí ľudia v len nedávnej dobe kvôli prístupu vozmi ku miestu ťažby kameňa, lebo do malého kameňolomu je pohodlný prístup zo severovýchodnej strany od poľa. Terasy zhotovili v stredoveku na postavenie obranných drevených kolových hradieb okolo dreveného strážneho hrádka nachádzajúceho sa na vrchnej ploche kopca. Takéto zemné terasy s kolovými hradbami sa určite nachádzali okolo celého kopca, aj na jeho severnej strane, ale zanikli počas storočí pri oraní poľa. Tieto zemné terasy majú rovnaké tvary ako zemné terasy na neďalekom hradisku v Kráľovej Lehote, preto tieto dve lokality spolu súvisia. Pri prieskume strážneho kopca sme nenašli žiadne dobové archeologické predmety.

Tesne na západnom úpätí tohto kopca je ešte poznateľná lievikovitá jama (pinga) slúžiaca pravdepodobne na ťažbu stavebného materiálu, v poli 360 m smerom na západ v nadmorskej

Strážny hrádok 2. Foto marec 2014

Pohľad na strážny kopec z juhu

Horná skalná terasa na južnej strane kopca

výške 755 m bola ďalšia veľká lievikovitá jama, predpokladáme, že to bola cisterna na vodu. Pamätám si na ňu z detstva, bola hlboká a bál som sa, že do nej spadnem. Zasypali ju približne pred 30 rokmi pri rekonštrukcii blízkej poľnej cesty. Ani pôvodný vrchol kopca, na ktorom strážny hrádok stál, sa nezachoval celý. Pri výstavbe vodnej elektrárne Čierny Váh naň postavili elektrický stožiar veľmi vysokého napätia. Východná časť vrcholu kopca bola zničená ťažbou kameňa

Z tohto strážneho hrádku jeho posádka kontrolovala starobylú cestu, ktorá viedla približne 200 m východne okolo kopca strážneho hrádku z údolia Bieleho Váhu do údolia Hýb. V tomto mieste sa v dĺžke okolo 120 m doteraz zachoval spevnený 3,5 - 4 m široký spevnený podklad cesty. Ešte na mape 1. vojenského mapovania Uhorska z roku 1782 je táto cesta vyznačená ako dôležitá (hrubšou čiernou čiarou a červenou farbou) a schádza z poľa Kráľova na nižší koniec Hýb.

František Bizub

Zoznam dôležitých listín týkajúcich sa Kráľovej Lehoty

1. Darovacia listina kráľa Ondreja II. z roku **1230** pre Haucha, Beucha a Polku na územie od vodných tokov Boca a Belá po Spiš, ktoré predtým patrilo osade Mogiorfolu (Kráľovej Lehote).¹
2. Listina kráľa Bela IV. z roku **1239**, ktorou z územia Mogorfolu (Kráľovej Lehoty) odobral Polkovi ku kráľovskému majetku osadu Hybe.²
3. Spišská Kapitula na príkaz kráľa Ladislava IV. vytyčuje v roku **1274** nové hranice medzi osadou Hybe a Bohumírovým územím, ktoré bolo na bývalom území Mogiorfolu (Kráľovej Lehoty).³
4. Potvrdzujúca listina kráľa Ladislava IV. z roku **1286** na územia Vesueres (Liptovský Ján), Mogorfolu (Kráľova Lehota) a na územia ďalších osád, ktorú vydal Bohumírovi a Serafinovým synom na ich prosbu.⁴
5. Darovacia listina kráľa Ľudovíta I. z roku **1361** pre Egida a jeho synov, predkov rodu Lehotský, na územie medzi vrchmi Kráľova hoľa a Boca a vodnými tokmi (Čierny) Váh a Boca za ich verné služby preukázané kráľovi pri poľovačkách.⁵
6. Listina z roku **1386** o spore medzi predkom rodu Lehotských Egidovým synom Barnabášom, ktorý žil na Boci a Lampertom a jeho súrodencami zo Sv. (Liptovského) Jána o územie Boce.⁶

¹ MARSINA, Richard. *Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae I.* Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1971, s. 257, č. 361, prepis listiny Ondreja II. z r. 1230 v potvrdzujúcej listine Ladislava IV. z r. 1283; Magyar országos Levéltár, Diplomatikai Levéltár Budapest (ďalej MOL DL) 65252.

² MARSINA, Richard. *Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae 2.* Bratislava: Vydavateľstvo Obzor, 1987, s. 39, č. 54, prepis listiny Bela IV. z r. 1239 v potvrdzujúcej listine Karola Róberta z r. 1340; MOL DL 40848.

³ FEJÉR, Georgius. *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis V. 2.* Budae : Typis Typogr. Regiae Universitatus Ungaricae, 1829, s. 179 - 182.

⁴ HUŠČAVA, Alexander. Kolonizácia Liptova do konca XIV. storočia. In *Zborník Filozofickej fakulty Univerzity Komenského, Bratislava* : 1930, roč. VII., č. 58 (5), s. 81 - 82; MOL DL 65254.

⁵ ŠA Bytča, Zbierka listín č. 9, originál listiny na pergamenovom papieri 27 x 9,5 cm so stopou po pečati; Prot. spiš. kap. XX (1618 - 32) z r. 1628; FEJÉR, Georgius. *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis VII. 3.* Budae : Typis Typogr. Regiae Universitatus Ungaricae, 1835, s. 158, „Ludouicus Rex Hungariae familie de Kiraly - Lehota donationales impertitur. A MCCCLXI. Orig. in archiuo Scepus.“ (Ľudovít, kráľ Uhorska, fámilii z Kráľovej Lehoty dáva donáciu, 1361. Originál je v archive Spiš - čiže v Spišskej Kapitule)

⁶ MOL DL 65283, „Nos magister Johanes filii Agedii ... Barnabae de Bocha Hospites“.

7. Potvrdzujúca listina kráľa Žigmunda z roku **1390**, ktorou potvrdil Barnabášovi, Kristiánovi a Jánovi, synom zakladateľa rodu Lehotských Egida územie medzi vodnými tokmi na Váh a Boca, darované im kráľom Ľudovítom I. v roku 1361.⁷
8. Listina z roku **1417** o proteste Petra, syna Lamperta Svätójánskeho v mene svojom, aj otcovom a súrodencov pred Spišskou Kapitulou proti tomu, aby kráľ ich majetok (Kráľova) Lehota dal do daru synovi Egida z (Kráľovej) Lehoty Jánovi, synovi Barnabáša Gregorovi a synovi ich sestry Mikulášovi, ktorí tento majetok žiadali od kráľa ako dar.⁸
9. Listina prepošta Štefana z Turca a turčianskeho konventu z marca **1422**, ktorou hlásili kráľovi Žigmundovi, že v zmysle listu o rozsudku krajinského sudcu Petra Pereniho turčiansky konvent určil hranice medzi majetkami Svätójánskych a Lehotských potokom Boca.⁹
10. Zápisnica zo zasadania Liptovskej stolice z 22. 7. **1551** na ktorom hlásili zemaní z Kráľovej Lehoty Ján Lehotský a Ján Dedinský, že hrad Hrádok obsadil ich lesy a hole.¹⁰
11. Nová darovacia listina kráľa Ferdinanda I. z roku **1552**, ktorou na ich prosbu a za verné služby Vavrincovi, Andrejovi, Štefanovi, Matejovi a Ambrózovi z Kráľovej Lehoty a ich potomkom vydal nové potvrdenie ich práv, majetkov a zemanstva.¹¹
12. Potvrdzujúca listina Spišskej kapitulы vydaná Andrejovi z Kráľovej Lehoty 4. mája **1559** na príkaz palatína Tomáša Nádasdy, v ktorej potvrdila lesy medzi riekou Čierny Váh a potokom Boca zemanom Lehotským z Kráľovej Lehoty.¹²
13. Potvrdzujúca listina cisára Maximiliána z roku **1563**, ktorou zemanom Lehotským z Kráľovej Lehoty potvrdil novú darovaciu listinu kráľa Ferdinanda I. z roku 1552.¹³
14. Arbitrážna listina vydaná Liptovskou súdnou stolicou v roku **1629**, ktorá odobrала zemanom Lehotským z Kráľovej Lehoty územie na východ od potoka Svarínka a na juh od potoka Malužianka v prospech hradu (Liptovský) Hrádok.¹⁴
15. Zmluva medzi komorským panstvom (Liptovský) Hrádok a Lehotskými z Kráľovej Lehoty z roku **1767**, ktorou bola odovzdaná komorskému panstvu (Liptovský) Hrádok štvrtá časť kráľovolehotských hôr, na ľavej strane potoka Svarínka dolina Sýkorovo a na pravej strane potoka Boca územie hámra v Malužinej.¹⁵
16. Uznesenie Krajského národného výboru v Žiline č. 22/1959 z 27. novembra **1959**, ktorým s účinnosťou od 1. januára 1960 odlúčil od katastrálneho územia obce Východná osady Čierny Váh a Svarín s príľahlými samotami Dikula, Házička, Medvedzia, Ráztoky, Chmelienec

⁷ ŠA Bytča, Zbierka listín č. 16., originál listiny na pergamene 22,5 x 17,5 cm.

⁸ MOL DL 65292, „Johanes filio Aegidii Georgii filio Barnabe ... de Lehotta ... possessionem Lehotta“.

⁹ MOL DL 65296, „Georgii filii Barnabe de Kiralelhotha“; RATKOŠ, Peter. Počiatky hornoliptovského baníctva do konca XVI. storočia. In *Historický sborník*, 1947, 5, s. 322.

¹⁰ ŠA Bytča, Liptovská župa I., Kongregačné protokoly, i. č. 6 - 15 (1516 – 1617).

¹¹ ŠA Bytča, Rod Lehocký, Slovenský preklad Novej donácie z r. 1552 od I. Andaházyho v r. 1823, i. č. 2.

¹² RATKOŠ, Peter. Výsadné a chotárne listiny Kráľovskej Boce. In *Historický zborník*, 1947, 5, s. 435, pozn. 59, Prot. spis. kap. V. 21b - 31b. Tiež RATKOŠ, Peter. Počiatky hornoliptovského baníctva do konca XVI. storočia. In *Historický sborník*, 1947, 5, s. 322, pozn. 5, Prot. spis. kap. V. 21 b - 26 b, 4. máj 1559, „...Sequitur attestatoriae pro parte nobilis Andreae de Kyrallehota...“.

¹³ ŠA Bytča, Rod Lehocký, Register rodových dokumentov od I. Andaházyho, i. č. 6, No. 43.

¹⁴ ŠA Bytča, p. Liptovský Mikuláš, 046 Listiny, Hybe, č. 19, originál, 2. máj 1629, pergamen, 60 x 25,5 cm - plika 5,5 cm. Tiež v ŠA Bytča, Fond Župa Liptovská I., Latinsky opis Súdnej stolice Liptovskej pre Ostrožiča a Magdalénu Zai v Svätej (Liptovskej) Mare v r. 1629 vydaný.

¹⁵ Ref. 13, No. 22; ŠA Bytča, Rod Lehocký, Zmluva medzi panstvom Hrádok a Familiou Lehotskou z 22. júna 1767.

a územie o celkovej výmere 14 613 ha, 46 a, 17 m² pričlenil ku katastrálnemu územiu obce Kráľova Lehota.¹⁶

17. Rozhodnutie Katastrálneho odboru Okresného úradu v Liptovskom Mikuláši č. 4 - 2/1997 zo dňa 27. januára 1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 28. februára 2000, ktorým boli od katastrálneho územia Kráľovej Lehoty odčlenené osady Čierny Váh a Svarín s príslušnými samotami Dikula, Házička, Medvedzia, Ráztoky, Chmelienc a územie o celkovej výmere 14 613 ha, 46 a, 17 m² a pričlenené ku katastrálnemu územiu obce Východná.

František Bizub

Pamätníky, pamätné tabule, kaplnky a kríž

Križ v Štróblovej vile

Okrem množstva sôch (bolo ich vyše 600) Alojz Štróbl vytvoril aj diela, ktoré skrášľovali jeho letohrádok – vilu poniže Kráľovej Lehoty. Medzi ne patrí aj drevený križ osadený v kamennom podstavci s Ježišom Kristom namaľovanom na hrubom plechu, ktorý stál vedľa prístupovej cesty do vily pod vysokými lipami na brehu dnes už zaspaného jazera. Pod križom bola drevená lavička, slúžiaca idúcim po blízkej hradskej ceste na oddych a chvíľku rozjímania.

Na obrázku vpravo sa popri križi po chodníku vedúcom okolo jazera na sviatok Svätej Trojice prechádza sochár Alojz Štróbl s manželkou a priateľom. Na obrázku vpravo dole sa pred križom ozdobeným vencom a konármi mladých briez modlí rodák z Toskánska Giovanii Decenta, ktorý bol správcom vily.

Pri rekonštrukcii oplotenia okolo roku 1975 križ od jazera odstránili. Zachránila ho vedľa bývajúca pani Petulová, ktorá trvala na tom, aby ho nezničili, ale osadili vedľa jej záhrady. Okolo roku 2005 Ján Piovarči z Hýb zhotovil nový drevený križ, nakoľko pôvodný za 90 rokov prehnil. Vtedy zhotovil okolo križa aj drevenú ohrádku. V ostatnom čase boli amatérske snahy obnoviť maľbu Krista na križi, čo však maľbe skôr uškodilo.

František Bizub

Kráľovolehotské výročia v roku 2016

1806 Zemaniam združení v rodovom spoločenstve Familia Lehotská si v strede obce postavili jednoposchodový murovaný Familiárny dom (zbúraný v r. 1970) – 210. výročie.

1906 Sochár Alojz Štróbl prestaval svoj rodný dom poniže Kráľovej Lehoty na honosný letohrádok – 110. výročie.

1906 Postavili terajšiu budovu železničnej stanice v Kráľovej Lehote – 110. výročie.

1956 Začal premávať autobusový spoj Liptovský Mikuláš - Brezno – 60. výročie.

1976 Bola dokončená výstavba obecného verejného vodovodu (staval sa od r. 1973), postavili si ho svojpomocne občania v akcii Z (materiál dal štát, prácu občania zadarmo) – 40. výročie.

¹⁶ ŠA Bytča, p. Liptovský Mikuláš, Fond ONV - Odbor pre veci vnútorné v Liptovskom Hrádku, Ukl. Zn. Vnútr. / 9 / 1959, Územná organizácia, odčlenenie osady Čierny Váh a Svarín.

1976 V rámci výstavby Prečerpávacej vodnej elektrárne Čierny Váh vybudovali štátnu cestu poza obec súbežne so železničnou traťou – 40. výročie.

25.2.1956 Otvorili riadnu elektrickú premávku železničnej trate Žilina - Spišská Nová Ves jazdou slávnostného osobného vlaku – 60. výročie.

12.5.1886 Začali stavať terajší evanjelický kostol (jeho základný kameň vysvätili 30.5.1886) – 130. výročie.

17.5.1881 Požiar zničil takmer celú dedinu, zhorel aj drevený ev. kostol a škola – 135. výročie.

21.6.1856 Narodil sa na hámri Frischfeuer poníže Kráľovej Lehoty sochár Alojz Štróbl – 160. výročie. Zomrel **13.12.1926** v Budapešti – 90. výročie.

28.6.1361 Kráľ Ľudovít I. daroval zakladateľom terajšej Kráľovej Lehoty, Egidovi a jeho synom Barnabášovi, Kristiánovi a Hankovi (Jánovi) zem a lesy medzi Váhom a Bociankou a vrchmi Kráľova hoľa a Bacúch – 655. výročie.

27.7.1941 Narodila sa v Kráľovej Lehote herečka a speváčka Zora Kolínska – 75. výročie.

28.10.1886 Zomrel v Banskej Bystrici kráľovolehotský rodák, ev. farár, ovocinár a pomológ Anton Penzel – 130. výročie.

3.11.1916 Otvorili premávku na úzkokoľajnej lesnej železnici v úseku Liptovský Hrádok - žkm 20.822, 2 km powyše osady Čierny Váh – 100. výročie.

7.12.1871 Otvorili premávku na železničnej trati v úseku Poprad - Žilina a prešiel po nej prvý osobný vlak – 145. výročie.

František Bizub

Spoločenská rubrika

Október – December 2015

Narodili sa: *Október* – Matúš Lehotský

November – Nikola Greggová

Uzavreli manželstvo: *Október* – Roman Šuster a PhDr. Tatiana Jursová –
cezpoľní

November – Michal Bartejs a Lucia Žatkuľáková –
manželstvo uzavreté v Lipt. Mikuláši

Zomreli: *Október* – Štefan Sadloň, 72 ročný

Jubileá:

50 rokov *November* – Miroslav Čupáni

55 rokov *Október* – Daša Kyselová

November – Ivan Čupáni

60 rokov *November* – Štefan Kunák

Ján Kysel

December – Ladislav Lipták ml.

Jana Kunáková

65 rokov *November* – Igor Lehotský

70 rokov *Október* – František Bizub

75 rokov *Október* – Zdenka Lehotská č. 139

80 rokov *Október* – Izidor Huba

December – Alica Lehotská

Dagmar Žišková

KRÁĽOVA LEHOTA, obecný časopis. Vydáva Obec Kráľova Lehota, IČO 00315338. Občasník.

Redakčná rada: Vladimír Kaprini, Jozef Lesák, Mgr. Erika Šteučeková, Dagmar Žišková.

Redaktor: František Bizub, 032 33 Kráľova Lehota 164, tel.: 0907 652406, e-mail: bizubf@mag-net.sk

EV 5080/14. ISSN 1339 – 8032. Tlač: REPROservis – DTP štúdio & tlačiareň, Liptovský Mikuláš.

Náklad: 230 kusov. Nepredajné. Tento časopis je v elektronickej podobe na: www.kralovalehota.sk